

MagRun g2 rovás betűkészlet

Lassan kiállítást rendezhetnék saját készítésű rovás-betűkészleteimből. Hogy egy sem bírta egy-két hónapnál tovább, annak az az oka, hogy a rovással kapcsolatban megfogalmazható, de főleg az általam megfogalmazott igényeket nem tudtam maradéktalanul teljesíteni. Ez így van ebben az esetben is. Több problémára tudok ugyan már megoldást, amelyek jellemezték és jellemzik még részben a székely-magyar rovásírást. De ez még mindig kevés.

Mi szükségünk lehet a rovásíráásra, ha egyszer a latin betűs írás is megfelel? Nekem is jobban megfelel a latin betűs írás, és mivel szeretem a dolgokat a könnyebbik végén megfogni, nekem sincs kedvem az írás és az olvasás tanulását előlről kezdeni. Aki dokumentumot akar írni rovásírással, annak előbb évekig kell gyakorolnia írni és olvasni a rovásírást, hogy olyan szinten tudja alkalmazni, mint a latin betűs írást. Nem azért, mert ennyivel nehezebb lenne, hanem azért, mert a latin betűs írást és olvasást is évekig tanultuk annak idején. Nem csak a betűk alakját és jelentését tanultuk meg, hanem a leggyakrabban olvasott szavakat alakjuk után is felismerni, így nem minden betűt olvasunk el ahhoz, hogy az adott szót felismerjük.

__ Az írás nem csak a beszélt nyelv rögzítésére jó. Legfeljebb arra való első sorban. Az írás egy idősebb a beszélt nyelvvel, a beszélt nyelv a kultúrával, a kultúra az emberrel. Az írás története lenyomata az ember történetének. Mindenkinek van saját múltja, ami az övé és ami a jelenre és a jövőre vonatkozóan információkkal, szabályokkal szolgál. Ezek nélkül nehezebben találnánk meg a helyes választ a kor aktuális problémáira. A múlt ismerete egyfajta önigazolás is, egy végig járt út. A történelem azonban bebizonyította, hogy a nyelvnek és az írásnak nem feltétlenül azonos a forrása. Erre példa a magyar nyelv. A magyar nyelv megőrizte a gyökereit, de a beszélt nyelvvel korábban együtt haladó írás elvált nyelvtől. Persze nem magától, hanem a katolikus kereszténység hódítása nyomán. Nem azért váltottunk át rovásírásról latin betűkre, mert az valamilyen oknál fogva jobb lett volna. Abszurd lenne feltételezni, hogy egy nyelvet, egy idegen írásrendszer jobban tudjon írásban kifejezni, mint az az írás, amely a nyelvvel együtt fejlődött ki. Ez máskülönben minden nemzeti írásra igaz.

Amennyit tudok a székely-magyar rovásírásról, hogy az alapján meg vagyok győződve arról, hogy elég egyedi ahhoz, hogy másoktól tanultuk volna. Még a székely-magyar rovásíráshoz legközelebb álló kárpát-medencei rovásírás más gyökerekkel rendelkezik. A kárpát-medencei rovásírásnál vannak rövid és hosszú magánhangzók, miközben a székely-magyar rovásírásnál csak egyféle magánhangzók vannak (kutatók szerint ez a rovásírás a székely-magyar rovásírás előde). Ez is abszurdum. Ha valóban a kárpát-medencei rovásírára épülne részben vagy egészében a székely-magyar rovásírás, akkor tartalmazna rövid és hosszú magánhangzókat. Több írásjel hiányzik a kárpát-medencei rovásírásból, ami meg van a székely-magyar rovásírásban – és fordítva. Egyikből, ami meg van a másikban. És ami a székely-magyar rovásíráshoz igaz, az itt is áll: a magánhangzók milyenségét ma már csak feltételezni lehet, hiszen a régi írások fent maradhattak ugyan, de a beszélt nyelvek jelentősen megváltoztak szerte a világon.

Az egyedi jelleggel rendelkező rovásírás egy fajta igazolása annak, hogy a magyar írni és olvasni tudó nép volt. Volt világképe, vallása, nyelve, történelme, kultúrája. Aki az írást úgy kapja, azt tanítják. Akinek van, az legfeljebb taníthat, de idegen írásra nincs szüksége. A rovásírás sok egyedi jeggyel rendelkezik ahhoz, hogy azt másnak lehessen tulajdonítani. A rovásírás kora tekintélyes. Több tízezer évre becsülik a kutatók. Mint írás, a beszélt magyar nyelv egyfajta tükörképe és írásos megfelelője, Éppen ezért, a magyar nyelv sem lehet fiatalabb. A magyar nemzeti önazonosság nem feltétlenül követeli meg, hogy átváltsunk latin betűs írásról rovásírássá, de azt igen, hogy a rovásírást felfejlesszük a latin betűs íráshoz amennyire csak lehet, és hogy használjuk is a minden napok gyakorlatában.

István óta a magyar állam hátat fordított székely-magyar rovásírásnak és még alkotmányos védelmet sem kapott a Fidesz nemzeti-szabadságharcos Kormányának alkotmányában, miközben a

magyar jelnyelvről gondoskodtak. A rovásírás az elmúlt 1100 évben nem fejlődött, mert nem volt kényszerülve senki, hogy azt fejlessze. Holt írássá vált. És mivel az írásnak csak az írás művelése használ, a rovásírás és a latin betűs írás közötti különbség a meglevőkön túl is növekedett. Ez miatt a rovásírás primitív jelrendszernek látszik a latin betűs írás mellett. A rovásírás eredetiséget szem előtt tartó fejlesztésével közeli szintre lehet hozni azt a latin betűs írással. De csak is fejlesztéssel, és nem úgy, ahogy a „mélymagyar” rováslobbi gondolja, hogy az ősmagyar íráson még a port is rajta kell hagyni, mert az is hozzá tartozik.

A rovásírást sokan attól féltik, hogy a „reformok” felismerhetetlenül megváltoztatják. Ezt én is így gondolom. De ez mellett azt is gondolom, hogy a rovás írás, ha használják a minden napos gyakorlatban, előbb utóbb végleg elenyészik. Ez a rovásírás legnagyobb problémája is. Ahhoz azonban, hogy úja tömeges méretben használják, alkalmassá kell tenni a mai kor írással szemben támasztott követelményekkel. Ilyenek: Balról jobbra írás. Nagy és kis betűk használata (a nagy és kis betűk alaki különbsége mellett). A betűk jól felismerhetősége, ami a tanulást megkönnyíti. A rovás-betűkészlet billentyűzetkiosztása a lehető legközelebb a latin betűs írásnál megszokotthoz. A rovás-betűk méretezése olyan legyen, hogy azonos méretű szöveghasában elférjen ugyan az a szöveg latin- illetve rovás-betűkkel írva. Ezeknek a szempontoknak a változatlanul hagyott rovásírás nem felelne meg. Ha a rovásíráson elvégeznék azokat fejlesztéseket, amelyeken amúgy is keresztül esett volna az elmúlt évszázadok alatt, akkor eredetisége is elveszett volna. Ezért gondolom, hogy a rovásírást szét kell választani történelmi és modern rovásírásra. Az előbbi lehetőség szerint használnák minden napos írásra, míg a történelmi rovásírást különleges célból használnák csak a rá jellemző írásrendszerben. A modern rovásírás pedig elszakadva az eredetiség kötetlenségétől – de az eredeti formáját a lehető legjobban megtartva, szabadon változhat.

A modern rovásírás útjában egy másik nagy probléma is áll; a rovásírás magánhangzói. A székely-magyar rovásírás írásjelei csak egyféle – csak rövid, vagy csak hosszú – magánhangzókat jelölnek. Ellenben a beszélt nyelv a hangzása alapján rövid és hosszú magánhangzókat különböztet meg. Két lehetőség közül lehet itt választani. Vagy korábban is léteztek rövid és hosszú magánhangzók a magyar nyelvben, csak a jelrendszer nem különböztette meg azokat, vagy egyféle magánhangzókat ismert a nyelv és azokat jelölték betűk. Az előbbi lehetőség számomra nem tűnik reálisnak. Ha egy nyelvben vannak érzékelhető hangzásbeli különbségek, akkor azoknak törvényszerűen meg kell jelenniük a szavak jelentésében is, miként a kettős mássalhangzók esetében is így történt (a kettős magánhangzók felelnek meg hosszú magánhangzóknak az „á” és az „é” betűk kivételével). Az á- és az é-betűk példája jól tudja ezt érzékeltetni. Az elnyújtott a-hang úgy nem „á”-hang, ahogy az elnyújtott e-hang sem „é”. E két hangot még sem jelölte két különböző rovásjel az ősmagyar írás, meglehet, a két hang között elég nagy a különbség ahhoz, hogy igény legyen a megkülönböztetésükre. Maradt a második lehetőség: feltételezni kell, hogy a régi magyar nyelv – István előtti korból – vagy csak a rövid, vagy csak hosszú magánhangzókat ismerte. Mivel a magyar nyelvre leginkább ható latin hosszú magánhangzókkal nem rendelkezett, ezeket át sem tudta adni a magyar nyelvnek. Ha pedig még is lettek hosszú magánhangzóink, az csak úgy lehetséges, ha azok megvoltak eredetileg is a magyar nyelvben. Tehát a latin nyelv rövid magánhangzóit vettük át, ám ezeknek már nem volt szükségük a rovásírásban való jelölésükre, mivel a rovásírás megszűnt hivatalos (ha lehet így kifejezni) írásként létezni. Ebből következik, hogy a rovásírásnak nem hosszú, hanem rövid magánhangzókat kellett keresni ahhoz, hogy a rövid és hosszú magánhangzókat a rovásírás megkülönböztetve írja le. Három tényezőt vettem figyelembe:

1_ A régi magyar szavak bőségesen tartalmaznak hosszú magánhangzókat.

2_ A magyar nyelvre leginkább ható latin csak rövid magánhangzókat használt és használ. Ha tehát a régi magyar nyelvben voltak hosszú magánhangzók, akkor azok a magyar nyelv eredeti hangjai is voltak, hiszen azokat a latin nyelv adhatta át a magyar nyelvnek.

3_Varga Géza nyelvész professzor írt egy cikket külön egy rovás betűről, az „US”-ról. Ennek jelentése a professzor szerint „ős” volt. Ha így van – nincs alapom ebben kételkedni – akkor az US-t kiejtése szerint ŰS-nak kellene írni. Biztos vagyok abban, hogyha az „ős” szót ő-vel ejtjük, akkor az US Ű-ja is hosszú magánhangzó volt. Ezt a rovás-betűt a készletembe is beépítettem. A kör alapú „US” lett a nagy „U”-, a rombusz alapú pedig az „u”-betű.

Az itt bemutatott, MagRun g2 nevű készlet készítése nem bizonyult könnyűnek (a MagRun g2 nevet a „magyar” és a „runa” szavak első feléből raktam össze. A g-betű a betűk gótikus stílusára utal). A MagRun g2 betűkészlet betűi:

Λ4	44	Xx	↑↑	ИИ	††	ƎƎ	ƷƷ	⊕⊕	ΛΛ	‡‡	ƷƷ
a	á	b	c	cs	d	e	é	f	g	gy	h
ΥΥ	††	11	◇◇	ΛΛ	⊙⊙	ƎƎ	ƎƎ	ƎƎ	ƎƎ	ƎƎ	ƷƷ
i	í	j	k	l	ly	m	n	ny	o	ó	ö
KƷ	ƎƎ	ИИ	ΛΛ	ИИ	ΥΥ	Xx	⊕⊕	ММ	44	ƷƷ	ММ
ő	p	r	s	sz	t	ty	u	ú	ü	ű	v
ИИ	ΥΥ		I	V	X	V	X	✱			
z	zs		1	5	10 (B)	50	100	1000			

A 38 pár betű (+ a számok) nem mindegyike eredeti írásjele a székely-magyar rovás-ABC-nek. Amelyek részei voltak, azok közül néhány új alakban van meg a készletben. A székely-magyar rovásírásból minden jelet átvettem, az un. bogárjelek kivételével. A 32 írás jel azonban nem volt elegendő ahhoz, hogy a készletben legyenek rövid és hosszú magánhangzók, illetve lehessenek olyan nagy betűk, amelyek nem csak méretük alapján különböznek a kis betűktől, mint ahogy jó néhány rovás-betűkészletben van.

A készlet betűinek bemutatása.

Újra leírom, hogy a székely-magyar rovásírás magánhangzói nagyobb valószínűséggel voltak hosszú magánhangzók, így rövid magánhangzókra volt szükségem a készletben. Amit rövid magánhangzónak ismerünk, azok könnyen hosszú magánhangzók lehettek. Ezért, aki ismeri a székely-magyar rovásírás betűit, furcsállhatja, hogy a magánhangzók fel vannak cserélve. Ami eddig rövid volt, az a MagRun készletben hosszú magánhangzó lett. Csak azokat a betűket mutatom be, amelyek nem a székely-magyar rovásírás jelei voltak, vagy azok voltak ugyan, de jelentős változáson mentek át.

Az a-betű eredeti rovás jel. Nagy változata: Λ. Ezt a rovás a-betűjének megdöntésével alakítottam ki. E miatt hasonlít a latin A-betűre. Így a latin „A” valójában a rovásírás A-betűje.

Az Ǝ- és Ǝ- betűk a kárpát-medencei rovásírás E-betűje – kis módosítással. Ezt a rovás Ǝ- betűjéből alakítottam ki úgy, hogy egy vesszőt elhagytam (ha már mint é-betű hosszú magánhangzó volt), és a latin E-betűre lett hasonlatos. A kis változatban keresztezi a betű félkör alakú gerincét, a nagy változatban pedig a kárpát-medencei rovásírás E-betűjének egy változata.

Az I/i betűket jelentő Ÿ és Y jelek újdonságok, ezeket ki kellett találnom. Sem a székely-magyar, sem a kárpát-medencei rovásírás (ez a rovásírásunk „J” betűje) I-betűje nem adott lehetőséget, hogy némi módosítással rövid I-betű legyen. Az Y-alak viszont azt az előnyt jelenti, hogy alakilag az „Y” helyére is léphet.

Az O/o betűknek megfelelő Ð és Ɔ jelek a kárpát-medencei rovásírás O-betűje. A nagy változatot a betű félkörének kiöblösítésével hoztam létre, amely így az oldalára dőlt Omega (görög „ó”) jelére hasonlít. Lent a kárpát-medencei rovás-ABC táblázata látható.

Kárpát-medencei rovásjel	Jelentés	Kárpát-medencei rovásjel	Jelentés	Kárpát-medencei rovásjel	Jelentés	Kárpát-medencei rovásjel	Jelentés
Ÿ	a	Λ	g	Ɔ	ny	⌘	ty
Y	á	∇	gy	Ɔ	o	⌘	u
X	b	⌘	h	Ɔ	ó	⌘	ú
↑	c	1	i	Ɔ	ö	Ɔ	ü
⌘	cs	Ɔ	í	N	ő	Ɔ	ű
>	d	D	j	⌘	p	Ɔ	v
⌘	dz	1	k	⌘	q	Ɔ	w
Y	dzs	Y	l	□	r	⌘	x
Ɔ	e	∅	ly	∅	s	Ɔ	y
Y	é	Ɔ	m	1	sz	⌘	z
1	f	Ɔ	n	∅	t	Y	zs

A ty-betűt jelentő jel: ⌘ újdonságnak látszik, pedig kis mértékben változtattam rajta. Valójában két félkörből összeállított X-nek fele meg. Így látható a rovásírás ty-betűjének egyes változataiként. Annyi a különbség, hogy az X ágai között egy-egy pont, vagy rövid vessző van. Ezt egyszerűsítettem le egyetlen vonal használatával, amely az X hossz tengelye is. Ha az szabályos lenne, akkor a magyar 100-nak felelne meg. Ezért használtam az X szárainál egyenes helyett félköröket. Ez sem az én találmányom valójában, hiszen az X-alak nem egyszer félkör alapú a székely-magyar rovásírás egyes változatainál.

Az U-t ①, az u-t pedig az ② szimbólum jeleneti. Ezek közül az első a székely-magyar rovásírás „US” jele. A rombusz alapú „US”-t Varga Géza írástörténész professzor egyik cikkében (http://www.virtus.hu/?id=detailed_article&aid=11810) egy Equadori, „ös”-t ábrázoló rajz teste.

A „ö” (œ) és az „ő” (ⷀ) betűk egy-egy alaki változatai ugyan annak a betűnek. A kis és nagy betűk szétválasztásával a rovásírás alaki sokszínűségéből ennek a két betűnek helye lett a készletbe. Azt példázzák, hogy olykor a kényszerűség előnyökkel is járhat, mivel megnövekedett a rovás-ABC betűigénye, amelynek kielégítéséhez egyazon betű más változatait is fel lehetett használni. Az betűkészlet ű-betűje (ⷀ) is ennek egy további példa erre.

A kis betűk esetében jobban törekedtem a kerekesebb „kéziesebb” formákra, míg a nagy betűknél a reprezentatív jellegre hangsúlyozása volt a cél. Ez azért volt fontos, mert a nagy betűk sok esetben intézménynevek alkotóelemei is. De egyébként valaminek a kihangsúlyozására is használnak nagy betűket. Ebben az esetben fontos, hogy az ilyen szöveg betűi ne egyszerűen nagy méretű kis betűk legyenek, hanem alaktanilag is különbözzenek a kis betűktől.

A készletnek része a mély „K”. A „K”-t 1 (K+AltGr), a „k”-t a 1 (L+AltGr) szimbólum jelöli. Ezek szerepe kérdéses, mert a beszélt magyar nyelv ma már csak egy „K”-betűt használ. Azért lett része a betűkészletnek mégis (azon felül, hogy volt rá billentyűzet-kapacitás) mert információkat hordozhat a régi magyar nyelv hangzásvilágáról. Valószínűleg nem ok nélkül maradt meg a rovás-ABC-részeként.

A készletben van egy alternatív, paragrafust jelölő jel: ¶. Régi magyar törvények felsorolására találtam ki, amelyeknél a paragrafus jelének („§”) használata nem jöhet szóba. Ez kísérlet, és ha nem válik be, az írásjel betűkészletből való kivételével, billentyű-funkció szabadulhat fel. Hasonló vonatkozik a szóközöket működtető billentyűkre is.

A MagRun g2 billentyűzet-kiosztása:

csak azokra az írásjelekre térek ki, amelyek a billentyűzeten nem ott vannak, ahol a latin betűs megfelelőik vannak. Mivel nagy súly helyeztem arra, hogy a MagRun g2 betűkészlet billentyűzetkiosztása a lehető legközelebb álljon a PC-billentyűzeten alkalmazott latin betűs íráshoz, sok tanulnivaló szerencsére nincsen.

A következő betűk az AltGr billentyű lenyomásával írhatók: Cs=Á, cs=É, Sz=A, sz=S, Zs=E, zs=D, 1=X, 5=C, 50=U, 100=Ű, 1000=7.

A következő betűk a latin betűkhöz hasonlóan írhatók (SHIFT billentyűvel megválasztható mérettel):

$$G_y/g_y=Q, \quad L_y/l_y=Y, \quad N_y/n_y=W, \quad T_y/t_y=X.$$

A MagRun g2 betűkészletet Word-szerkesztővel nem próbáltam meg tesztelni, de az OxygenOffice 3.2-es, illetve a LibrOffice 3.52-es verziójánál, illetve az Abiword szerkesztőkkel megfelelően működött.

A MagRun g2 készlettel (viszonylagosan) könnyű megtanulni írni azon oknál fogva, hogy latin betűs szöveget lehet utólag is rovásírásra „konvertálni”, ha a latin betűkkel írt szövegben, a billentyűzettől eltérő írásjelek ki vannak cserélve. Lent a képen egy példa (Petőfi, Anyám tyúkjá c. verse – ebben a kis terjedelmű versben van a legtöbbféle cserére szoruló betű):

ANYÁM TYÚKJA	AWÁM XÚKJA	ADᄁᄁ XNᄁ1A
Ej mi a kő! tyúkanyó, kend A szobában lakik itt bent? Lám, csak jó az isten, jót ád, Hogy fölvitte a kend dolgát!	Ej mi a kő! xúkawó, kend A đobában lakik itt bent? Lám, \$ak jó az isten, jót ád, Hoq fölvitte a kend dolgát!	ᄂ1 ᄁᄁ 4 ᄁᄁ! ᄂᄂᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁ A ᄂᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ? ᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁ ᄁᄁ, ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ 4 ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ!
Itt szaladgál föl és alá, Még a ládára is fõlszáll, Eszébe jut, kotkodákol, S nem verik ki a szobából.	Itt đaladgál föl és alá, Még a ládára is földáll, Edébe jut, kotkodákol, S nem verik ki a đobából.	ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁ 4 ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ 4 ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ.
Dehogy verik, dehogy verik! Mint a galambot etetik, Válogat a kendermagban, A kiskirály sem él jobban.	Dehoq verik, dehoq verik! Mint a galambot etetik, Válogat a kendermagban, A kiskiráy sem él jobban.	ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ! ᄁᄁᄁ 4 ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ 4 ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, A ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ.
Ezért aztán, tyúkanyó, hát Jól megbecsülje kend magát, Iparkodjék, ne legyen ám Tojás szükében az anyám. –	Ezért aztán, xúkawó, hát Jól megbe\$ülje kend magát, Iparkodjék, ne leqen ám Tojás đükében az awám.	ᄂᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ, ᄂᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ.
Morzsza kutyánk, hegyezd füled, Hadd beszélék mostan veled, Régi cseléd vagy a háznál, Mindig emberül szolgáltál,	MorĐa kuxánk, heqezd füled, Hadd beđélek mostan veled, Régi \$eléd vaq a háznál, Mindig emberül đolgáltál,	ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ 4 ᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ,
Ezután is jó légy, Morzsza, Kedvet ne kapj a tyúkhusra, Élj a tyúkkal barátságba'... Anyám egyetlen jószága.	Ezután is jó léq, MorĐa, Kedvet ne kapj a xúkhusra, Élj a xúkkal barátságba'... Awám egyetlen jóđága.	ᄂᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁ 4 ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁ 4 ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ... ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ.

A bal oldali szöveghasáb az eredeti szöveget tartalmazza. A középső hasábban a latin betűs írás billentyűzet-kiosztásától eltérő betűket, de még mindig latin betűkkel lecserélve olvasható. A jobb oldali szöveghasáb már a MagRun g2 készletre való átváltással létrejött rovás-szöveget tartalmazza. Ha mindezt az Abiword szövegszerkesztővel végzem el, akkor lehetőség van a szöveg irányát jobbról bal irányúra változtatni:

AJKÚYT MÁYNA

dnék ,óynakúyt !ók a im jE
?tneb tti kikal nabábozs A
,dá tój ,netsi za ój kasc ,máL
!táglod dneK a ettivlőf ygoH

,ála sé lőf lágdalazs tti
,llázslőf si arádál a géM
,lokádoktok ,tuj ebézsE
.lobábozs a ik kirev men S

!kirev ygohed ,kirev ygoheD
,kitete tob malag a tniM
,nabgamrednek a tagoláV
.nabboj lé mes yláriksik A

táh ,óynakúyt ,nátza trézE
,tágam dneK ejlűscebgeM lóJ
má neygel en ,kéjdokrapl
– .máyna za nebékűzs sájoT

,delűf dzeqeh ,knáytuk aszroM
,delev natsom kelézsEb ddaH
,lánzáh a ygav délesc igÉR
,látláglods lűreb me gidniM

,aszroM ,ygél ój si nátuzE
,arsuhkúyt a jpak en tevdE
... 'abgástárab lakkúyt a jlÉ
.agázsóJ nelteyge máyna

AJKÚX MÁWA

dnék ,ówakúx !ók a im jE
?tneb tti kikal nabáboD A
,dá tój ,netsi za ój ka\$, máL
!táglod dneK a ettivlőf qoH

,ála sé lőf lágdalaD tti
,lládlőf si arádál a géM
,lokádoktok ,tuj ebédE
.lobáboD a ik kirev men S

!kirev qohed ,kirev qoheD
,kitete tob malag a tniM
,nabgamrednek a tagoláV
.nabboj lé mes yáriksik A

táh ,ówakúx ,nátza trézE
,tágam dneK ejlű\$ebgeM lóJ
má neqel en ,kéjdokrapl
.máwa za nebékűD sájoT

,delűf dzeqeh ,knáxuk aDroM
,delev natsom kelédEb ddaH
,lánzáh a qav déle\$ igÉR
,látláglod lűreb me gidniM

,aDroM ,qél ój si nátuzE
,arsuhkúx a jpak en tevdE
... 'abgástárab lakkúx a jlÉ
.agádóJ nelteqe máwa

A1OMX 89DA

!D30 ,0D40HX !X0 4 Y8 1D
?DXX TTY 0Y04A 04X4XN A
,+4 Y01 ,0Y1AY N4 01 04N ,89A
!Y4AAX+ !D30 4 0YTYMΔC00 #D\$

,4A4 AX ΔC00 Δ4A+4A4I TTY
,ΔΔ4BΔC00 AY 4H4+4A 4 AXB
,Δ004+0Y00 ,Y01 0XN1D
.Δ0X4XN 4 Y0 0YH0M 0D Δ

!0YH0M #D0Y+ ,0YH0M #D0Y+
,0YD0Y 0X444A 4 DYB
,04XA4B4Y+D00 4 Y4A0ΔPM
,04XN ΔX 0A 0YH0AY0 4

Y4X ,0D40HX ,0YH4I YH3H0
,Y4A4B !D30 Y4Δ0N0XAXB Δ01
89 0Y0A 00 ,0Y4+0YH4Y
.89D4 N4 0X0000I A41YI

,+3A40 !D0Y0X ,0Y4Y00 4YH0B
,+3Δ0M 04Y4B 0YΔN0X +44\$
,Δ0H4Y 4 #4M +3Δ0N YΔ3YI
,ΔY4A4A ΔN Δ0H0XBX AY0YB

,4YH0B ,+3A 01 AY 0YH0H0
,4H4000HX 4 440 00 0M4Y0
...'4X44AY4H4X Δ400HX 4 4A2
.4A401 0Y4Y0Y 89DA

A két példából látható, hogy a visszaolvasás is könnyebb, ha valaki a rovásírás tanulásának elején latin betűkkel kezdi, amelyet írás közben vissza tud olvasni. Hab a tortán, hogy némi fifikával a helyesírás-ellenőrző is hasznosítható, hiszen leszámítva a betűcserékél kijelzett „hibákat”, illetve azok figyelembevételével lehet ellenőrizni a szöveg nyelvtani helyességét.

A latin betűkkel írt szöveg rovásírásra való váltásával azonban számolni kell 5-10%-os helynövekedéssel. Ha az oldal ki van mérve, pontosan szerkesztve beszúrt elemekkel, számítani kell rá, hogy az oldal bizonyos elemei egy következő oldalon kötnek ki. Ezt legfeljebb a betűk méretének csökkenésével lehet megoldani, vagy az írás közben e problémát szem előtt tartva és azt figyelembe véve.

A MagRun g2 betűkészlet a MagRun g1 kisebb betűméretű változata. A betűk méretének csökkentésére azért volt szükség, hogy a rovás és latin betűkkel írt dokumentumok terjedelme közel azonos legyen. Így a latin betűkkel írt dokumentumok szerkezete minimális változáson megy csak át, ha a dokumentum mérete egy egész oldal, vagy annál nagyobb. Mivel a kisebb betűméret nehezíti a rovás-szöveg elolvasását, a MagRun g1 készletet is a csomagba tettem. Ennél inkább számolni kell a szerkesztett oldal megváltozásával, a latin betűs szöveg rovásírásra való megváltoztatásánál.

A nagy betűk mérete a MagRun g1 készletben sem nagyobb, csak a kis betűk lettek nagyobbak.